

Passend Onderwijs

NIEUWSBRIEF

Regio Breda, Oosterhout,
Etten-Leur
voor PO, VO en REC

Conferentie Onderwijs en Jeugdbeleid

Op 6 januari jl. organiseerde het Regionaal Netwerk Optimale Onderwijskansen (OOK) een conferentie op het gebied van Onderwijs en Jeugdbeleid. Wethouders Jeugd, beleidsambtenaren, vertegenwoordigers van de samenwerkende schoolbesturen en vertegenwoordigers van instellingen voor jeugdzorg in onze regio waren bij elkaar om met elkaar te zoeken naar regionale afstemming op het gebied van onderwijs en jeugd. Tijdens die bijeenkomst hebben de wethouders voorgesteld later dit jaar een vervolg te geven aan dit initiatief. In de tussentijd hebben verkiezingen plaatsgevonden en zijn er nieuwe colleges gevormd. Dat betekent dat er in de verschillende gemeenten nieuwe wethouders aan de slag zijn gegaan om het collegeprogramma uit te voeren. Om gemeenten en partners goed te informeren is op 28 september jl. een vervolgonferentie georganiseerd.

Daarbij werden uitgenodigd:

- Wethouders Jeugd en Onderwijs uit de gemeenten in de regio.
- Beleidsambtenaren op het gebied van Jeugd en Onderwijs en projectleiders van de Centra voor Jeugd en Gezin van de regiogemeenten.
- Vertegenwoordigers van een aantal instellingen die te maken hebben met Onderwijs en Jeugdzorg (zoals Bureau Jeugdzorg en directie GGD).
- Vertegenwoordigers van de samenwerkende schoolbesturen PO en VO en Speciaal Onderwijs in de regio Passend Onderwijs OOK.

Doel van de conferentie was, naast het informeren van genodigden over de stand van zaken op het gebied van Passend Onderwijs en de ZAT-vorming, natuurlijk ook het verbinden van de beleidsterreinen Jeugd en Onderwijs, om in de toekomst effectief en efficiënt met elkaar samen te werken.

Er zijn kwetsbare kinderen die in het onderwijs een extra behoefte hebben bij het leren en hun sociaal-emotionele ontwikkeling. De inrichting van de Centra Jeugd en Gezin en de Zorg- en adviesteams verbetert de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg. Het Regionaal netwerk Passend Onderwijs OOK voelt zich medeverantwoordelijk voor het bereiken van goede aansluiting tussen onderwijs en zorg voor de jeugd: het onderwijs heeft er belang bij dat er geen wachtlijsten zijn, kinderen en hun ouders snel de juiste zorg krijgen en de hulp wordt afgestemd op de mogelijkheden en ondersteuning op de vindplaats. Geen kind tussen wal en schip of op een wachtlijst.

Het onderwijs is er in geslaagd een actieve samenwerkingsregio op het terrein van Passend Onderwijs in te richten. Graag versterken we de regionale samenwerking, zodat ieder kind snel de zorg en aandacht krijgt die het nodig heeft.

Na de opening door dagvoorzitter Jos van der Pluijm krijgt dhr. Loek Oomen, voorzitter van de bestuur-

Het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs Optimale Onderwijskansen (OOK) is een samenwerkingsverband van 32 schoolbesturen voor Primair en voor Voortgezet Onderwijs. Zij vertegenwoordigen gezamenlijk 192 scholen. Eén van de opdrachten van het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs OOK betreft het inrichten van het onderwijs- en zorgcontinuüm waarbij het noodzakelijk en gewenst is om te komen tot het maken van afspraken met de partijen die in deze de regieverantwoordelijkheid hebben. De gemeenten in de regio zijn daarin de eerste aangewezen partners. Tot de regio Passend Onderwijs OOK horen de volgende twaalf gemeenten: Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Oosterhout, Moerdijk, Rucphen, Zundert.

Redactie: • Desiree van den Bogaard, onderwijskundig beleidsadviseur/ondersteuner Regionaal Netwerk Passend Onderwijs OOK • Jacques van den Born, directeur WSNS/adviseur Passend Onderwijs • Hans Maas, stafmedewerker Communicatie • Joan van den Heijkant, projectleider Passend Onderwijs RSV Breda e.o.

lijke werkgroep Passend Onderwijs VO, het woord. Hij blikt terug op de landelijke ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs. Hij gaat in op de start in 2008 tot en met de huidige stand van zaken, waarbij sprake is van het gedeeltelijk controversieel verklaren van het voorgenomen beleid na het vallen van het laatste kabinet Balkenende.

Vanuit zijn bestuurlijke functie benadrukt dhr. Oomen de **bestuurlijke samenwerking** die in 2009 is ontstaan vanuit de gedeelde opvatting, dat geen enkel schoolbestuur alléén kan voldoen aan de zorgplicht die door het Ministerie OC&W wordt voorgesteld. Daarvoor is samenwerking nodig. In aansluiting op de samenwerkingsverbanden WSNS en het samenwerkingsverband VO ontstaat het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs OOK (OOK staat voor 'Optimale OnderwijsKans').

Dit bestuurlijk overleg heeft onder meer gewerkt aan het opstellen van beleidsnotities, maar ook aan de binding tussen de schoolbesturen en de gemeenten in de regio met als doel afstemming van beleid omwille van een optimalisering van de samenwerking. Zijn conclusie is: "Wij zijn op weg, ondanks de huidige onduidelijkheden in de te verwachten wetgeving."

Vervolgens hield dhr. Kees Kuijs een inleiding. Kees Kuijs is zelfstandig onderwijsadviseur en tevens werkzaam bij de WEC-Raad, sparringpartner in het Project Gedragswerk. Bovendien werkt hij voor het infopunt Passend Onderwijs. Kees Kuijs maakt de stand van zaken Passend Onderwijs op landelijk niveau inzichtelijk en vertelt over de sfeer in het veld en de relatie tussen wat er landelijk gebeurt en wat er in de regio OOK aan de orde is.

Ondanks het feit dat het Passend Onderwijsbeleid controversieel is verklaard, wordt achter de schermen hard gewerkt aan de totstandkoming en implementatie van nieuw onderwijsbeleid. Men is druk bezig met het uitwerken van het 'Referentiekader' Passend Onderwijs, hetgeen moet leiden tot een gereedschapskist voor de regio's om Passend Onderwijs daadwerkelijk in te kunnen voeren. Dit houdt in dat er instrumenten worden ontwikkeld

die een antwoord gaan bieden op o.a. de volgende onderwerpen:

- onderwijszorgprofielen van de scholen,
- de loketfunctie,
- de toewijzing van zorgmiddelen,
- de ondersteuning van leerkrachten, etc.

Het **referentiekader** zal nog in den lande door middel van verschillende ledenraadplegingen via de sectorraden worden gecommuniceerd. Op landelijk niveau is het van belang om ken- en stuurgetallen en leerlingenstromen goed in kaart te brengen en simulaties te doen t.a.v. de toekomstige bekostiging.

In de nabije toekomst moet er zicht komen op de vraag of in de toekomst het aantal leerlingen dat in de Regionale Expertisecentra verblijft, door de regio OOK met de beschikbare middelen kan worden gefinancierd.

Bij het onderdeel **sfeer in het veld** schetst hij twee uitersten. Er zijn mensen die vanuit de zorg voor bekostiging te proactief zijn en doemscenario's op tafel leggen. Er zijn er ook die een wel zeer afwachtende houding aannemen.

Vanuit zijn betrokkenheid bij de WEC-Raad vraagt Kuijs extra aandacht voor de mogelijke problematiek die in de REC-voorzieningen kan ontstaan in de bekostiging van de zorg en de inzet van de formatie.

Hij benadrukt de wederzijdse afhankelijkheid nu en het noodzakelijke partnership voor de toekomst. Hij vraagt het publiek tevens **de zorgbehoefte** van leerlingen te relativiseren. Er bestaat een maatschappelijke tendens om al gauw te spreken van een specifieke zorgbehoefte van een leerling, hetgeen tot een grote stijging van het aantal geïndiceerde leerlingen leidt. Dat brengt natuurlijk ook een stijging van kosten met zich mee.

Activiteiten als terugplaatsing, tijdelijke plaatsing en het creëren van tussenvoorzieningen zouden moeten worden ingezet om de groeiende kosten beter beheersbaar te maken.

Tenslotte spreekt Kuijs zijn **waardering** uit voor de vorderingen die in de regio OOK tot nu toe zijn bereikt. Hij doelt m.n. op het creëren van betrokkenheid bij gemeenten, (jeugd)zorginstellingen, bij leerkrachten en alle clusters voor speciaal onderwijs en de vorming van de Zorg- en Adviesteams.

Als partner in het proces heeft mevr. Marris van de Luytgaarden, directeur Bureau Jeugdzorg, een bijdrage verzorgd.

Haar inleiding benadrukte in sterke mate de **noodzaak tot samenwerken in de regio**, een samenwerking tussen de jeugdzorg en het onderwijs. Want in beide sectoren is een veranderingsproces gaande. In haar inleiding maakt zij duidelijk dat Bureau Jeugdzorg graag wil werken aan een brede verbinding met het onderwijs, waarbij wijkgebonden arrangementen het uitgangspunt zouden moeten zijn.

De last die Bureau Jeugdzorg nu ervaart als voorbereider van indicatiestelling, past niet in de nieuwe rol zoals zij die in de samenwerking graag ziet. Hier ligt een uitdaging voor de gezamenlijke partijen.

Mevr. Anita van Haartsen, zorgcoördinator en voorzitter van het Zorg- en Adviesteam op het Newman College, heeft op een zeer aansprekende wijze aan de hand van een concrete casus inzicht gegeven in het functioneren van het ZAT in het VO.

Het praktijkvoorbeeld maakt het belang van de **multidisciplinaire samenwerking** en de effectiviteit van de korte lijnen inzichtelijk.

Tevens wordt duidelijk dat de problematiek bij een groep kinderen in het VO groter is dan dat wij op voorhand verwachten.

Anita spreekt vanuit haar hart en betrokkenheid. Zij moedigt het basisonderwijs aan om problemen bij leerlingen in het PO beter te omschrijven bij de overgang PO/VO, zodat het VO meer aan preventie kan doen.

Dhr. Ben Sanders, bovenschools directeur van de Nutsscholen Breda en lid van de bestuurlijke werkgroep Passend Onderwijs PO, heeft een doorkijkje gegeven van de stand van zaken van de **inrichting van de Zorg Advies Teams in het PO**. Dat is een ander verhaal dan in het VO.

De vorming van ZAT's in het PO is in ontwikkeling; de ene gemeente is daar verder mee dan de andere. Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Gilze-Rijen en Zundert verkeren op dit moment in de inrichtingsfase. Dongen, Oosterhout en Alphen-Chaam zijn in de ontwikkelingsfase en de overige regiogemeenten verkeren nog in de startfase of zelfs nog daarvoor. Deze opsomming veroorzaakt enige beweging onder het publiek.

In zijn inleiding trekt Sanders een parallel tussen enerzijds de snelle **beschikbaarheid** van hulpdiensten als alarmnummer 112 in geval van brand of verwondingen wordt gebeld en anderzijds de toegang tot hulpdiensten bij alarm op scholen als er met een kind iets echt fout gaat.

Ambulance en brandweer hebben we in Nederland helder en adequaat geregeld. Maar als er problemen zijn met een kind, is het moeilijk de weg in het oerwoud van hulpverlening te vinden zonder te verdwalen. Gevolg: de leerling en school worden niet adequaat geholpen.

Sanders pleit er voor om het CJG het alarmnummer te laten zijn voor het onderwijs, waarbij snelheid, toegankelijkheid én kwaliteit van hulp en ondersteuning vanzelfsprekend zijn.

De school en het CJG geven zo samen invulling aan het Zorg- en Adviesteam om een optimale aansluiting van zorg binnen de school en zorg buiten de school te realiseren.

Hierbij moeten de partners met elkaar een ontwikkeling doormaken die zal starten bij het gezamenlijk oppakken van de curatieve zorg, maar uiteindelijk moet leiden tot een gezamenlijk preventief beleid in de wijk min en om de school.

Ben Sanders prikkelt ten slotte de genodigden met de volgende vraag:

Wat doet u morgen?

Onze regio , onze kinderen , onze scholen.

Hun zorgen zijn onze zorgen!

Gemeenten + schoolbesturen + zorginstellingen

Verbinding geeft kracht!

En wat doet u morgen?

Mevrouw Saskia Boelema, wethouder Jeugd en Onderwijs van de gemeente Breda, roept de wethouders van alle gemeenten op om met elkaar en met het onderwijs in gesprek te gaan en verdere afstemming te realiseren.

De foto's zijn gemaakt door Desiree van den Bogaard

Loek Oomen sluit de conferentie af met een **samenvatting van de belangrijkste onderwerpen** die deze middag en vroege avond aan bod kwamen. Binnen het regionaal netwerk OOK kijken we samen verder hoe we problemen met leerlingstromen zo adequaat mogelijk kunnen oplossen. Met de regiogemeenten en jeugdzorginstellingen gaan we verder met het versterken, en soms ook nog met het leggen, van verbindingen.

De dag na de conferentie is op bij alle gemeenten een speciale 'OOK-taart' bezorgd. Om onder het genot van een kop koffie of thee nog eens rustig met elkaar na te praten over de conferentie, op een vruchtbare samenwerking tussen de beleidsvelden Jeugd en Onderwijs, tussen gemeente en onderwijsvertegenwoordigers, en tussen de verschillende gemeenten in de regio.

De conferentie vond plaats in de aula van de Openluchtschool, een REC cluster 3 school voor speciaal onderwijs in Breda: een uitstekende plek om het met elkaar over Jeugd en Onderwijs te hebben. De catering werd prima verzorgd door leerlingen van Praktijkschool De Zwaaihoek uit Oosterhout.

Deze nieuwsbrief wordt regelmatig in hardcopy verzonden aan alle schoolbesturen en scholen in de regio.

Elke editie is te lezen en te downloaden op: www.OOKbrabant.nl en www.rsvbreda.nl

De redactie behoudt zich het recht voor aangeleverde artikelen niet te plaatsen, in te korten of aan te passen.

Kopij en reacties kunt u sturen naar: hans.maas@inos.nl

Heeft u een vraag over Passend Onderwijs? Mail naar het redactieadres. Wij beantwoorden die graag!